

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

VIII. De officio Legati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

corum praefatorum, ac loca eorum fisco ipso jure devoluta & incorporata sint & esse censeantur, omnibus dignitatibus, & quomodolibet obtentis beneficiis, privati existant, neque ad civitates & loca praefata ullo unquam tempore remitti possint, & si aliquando eos reintegrari contigerit, nihilominus infames remaneant, illisque bonorum & dignitatum portæ perpetuò claudantur. R. o. 4. Cal. April. 1566.

Sixtus V.

Bonorum immobilium Gallicana Ecclesia alienatio permittitur in subfidiis belli ad extirpandas heres.

CAP. VII.

CVM charissimus in Christo filius noster Henricus Francorum Rex Christianissimus suis literis & numeris nobis significaverit, se jam omnes propemodo modos tentasse reducendi haereticos, qui jam aliquam partem regni sui infecerant, in viam veram & Catholicam, ac non retroactis seculis in illo regno ultream, magna cum pietatis laude, & ipsius regni tranquillitate, nec tamen quicquam proficer posuisse, volens satisfacere debito suo erga Deum omnipotentem, per quem Reges regnant, paciem & quieti Regni sui confundere cupiens: scriptum est enim: *Omne Regnum in se divisionem defalabitur, conscientia etiam secuturati, & anima lux fututi, quia nulla recessu priori, proficer intendens, quando alia via non lieuit, ad arma succurrente duxit, quo hanc pestem ex suo regno ejiceret & eliminaret: codem etiam tempore non solum conservationi Ecclesiarum ac personarum & bonorum Ecclesiasticorum, sed etiam recuperationi eorum, quia ab his haereticis detinuntur, & impie trahantur, diligenter intendet: cum aliquo de his omnibus rationem Deo redditur, divini iudicis ultionem meritò reformatare cogatur, si remisè ac negligenter negotium Dei ac religionis, Ecclesiastarum etiam & bonorum occupatorum tractaret. Quare cum iam arena sumperis, hoc sancto Propulo constantissime obfirmatus, justum esse duxit, ut Clerus etiam Gallia patrem oneris sustineat, quod etiam ipse idem Francus Clerus legitime congregatus, necessarium judicavit istis beliorum tempestatis Regi succurrente esse, etiam per alienationem bonorum immobilium; Nobis itaque supplicari fecit, ut dicto Clero facultatem vendendi bona mobilia vel immobilia, usque ad valorum centum millionum scuorum in redditibus annuis concederemus: Nos considerantes, quod si bellum hoc cum exitum haberetur, quem & optimus, & aspirante regis conatus divina clementia firmiter speramus, Ecclesiasticus ordo non solum confererat qua nunc possidet, sed recuperabit iam ab haereticis occupata, quorum non parva summa est, postulatis regis libetari annuum, ita tamen ut hic ordo serueratur, in præsens quinquaginta tantum millia alienentur: quia summa ut quam minima Ecclesiastarum detinimento efficiatur, & fideliter aqua uiliter in usum designatum erogetur.*

TITULUS VIII.

DE OFFICIO LEGATI.

Leo X. In concilio Lateranensi.

Legati residere tenentur in locis ad quæ deputantur.

CAP. I.

NVLLIS Cardinalibus provincias ac civitates legationis titulo obtinentes eas per locum tenentes aut officiales quoque amministrare liceat, sed personaliter ipsi pro majori parte temporis adesse atque eas omni vigilancia regere & gubernare tencantur: & qui nunc titulum legationis obtinent, aut pro tempo-

re obtinebunt, si in Italia intra tres mensiles, si cum illam quinque, à die præsentis publicationis ad eam provincias ire, ac maiorem temporis partem ibi rebus interneantur: nisi de nostro & successorum solemnam dato pro aliquibus gravioribus negotiis in Roma Cœlia reterneantur, vel ad alia loca, prout necessitatibus mittantur: & tunc in dictis provinciis ac communis vicelegatos, auditores, locum tenentes, ceterorum suorum officiales cum debitis provisoriis ac falangeant. Qui præmissa omnia & singula non ferme emolumentis quibuscumque legatis carent, & quidem propter hoc antiquitus ordinata & instituta erunt, ut opportuna legatorum præficia populi salutaris, non ut ipsi laborum & curarum penitentes, lucro tantum, sive legationis titulo inhibent. Rom. 3. Non. Maij. 1515.

TITULUS IX.

DE INSVLIS NOVI ORBIS.

Alexander VI.

Ad propagandam fidem Christianam, novi orbis insulae conditoris iuri & domino Regi Caroli, Ferdinandi Aragon.

CAP. I.

ALEXANDER Episcopus servus servorum Dei, Ferdinandi Regi, & Isabellæ Regis Cathol. Legionis, Aragonum, Sicilie, & Granatæ, Hispanie, salutem & Apostolicam benedictionem. A deo ex terra divina magistri beispielaria opera, & cuncti fidei desiderantes, illud profecto potissimum ea ut tempore Catholica & Christiana religio, nostris preciosis temporibus exsistatur, ac ubilibet amplius & dilectius animarum inquit salus procuretur, ac barbarica anima deprimitur, & ad fidem ipsam reducatur. Insulam ad hanc sacram Petri fedem divina favent clementia (meritis licet imparibus) crediti faciunt, capaces res vestianquam versus Catholicos Regos & Principes, quales semper fuisse novimus, & vobis postea regnatori pene jam orbis notissima demonstrant, natione ad copiare, sed omni contatu, studio & diligentia, nulla laboribus, nullis impensis, nullisque parendo percellent, etiam proprium sanguinem effundendo effere, ac immenam animum vetrum, omnesque causas ad hoc perducendum dedicasse, quemadmodum recuperare regnum Granatae a tyrannie Saracendorum hodie res ipsius per vos, cum tanta Divini nominis gloria, sollestat, dignè dicimur non immenso & infernali illa vobis etiam sponte & favorabiliter concedere, per quæ huiusmodi de sanctis & laudabilibus immortalis Deo conceptum propositum indies fecerunt, animo ad ipsius Dei honorem & imperii Christiani propagacionem proleque valeatis. Sanè ascepimus quod vos habuimus animum propuleris alias insulas & terras nimis, remota & invenire, ut illarum incolas & habitatores ad coetendum Redemptorem nostrum, & hanc Catholicanam predicationem reduceritis, hactenus in expugnatione & recuperatione ipsius regni Granatae, plurimum occupati, hujusmodi sanctum & laudabilem propositum vetrum adspicatum finem perdulere nequivis: sed tandem fieri Domino placuit, regno predicto regnato, vobis desiderium adimplere vestrum, dilectionem filium Cœli-

a. Constituto ad Hispanis celebrata, illa est, qua Regis Portugalia & Cœfella inter, Indias dividuntur, ne ad arma derrente. Etsi autem Ferdinandus hic V. Aragonia Reg. Iacobus filius, deponens Neapolitanus frater, Caroli V. & Ferdinandi I. opp. anno. Qui in uxorem dulta Isabella Cœfella Regis, maxima regnorum junxit, & Iohannam nunc, post Philippo Augusti, magistrum, processu